

Якість поливних вод на початок поливного періоду 2016 року

Для поливу зрошуваних земель на держсистемах використовуються води Каховського, Дніпровського водосховищ. Води Білозерського лиману для зрошення Кам'янської та Лиманської зрошувальних систем не використовується з причини непридатності води для поливу.

Води Каховського та Дніпровського водосховищ прісні, мають мінералізацію від 0,48 г/дм³ до 0,49 г/дм³, рН від 7,49 до 8,77. Тип води за іонним складом сульфатно-магнієво-кальцієвий. На початку поливного періоду 2016 року води, що відібрані з Каховського водосховища в районі ГНС Північно-Рогачикської системи не мають в хімічному складі іонів нормальної соди (CO₃²⁻), тому води придатні для зрошення без обмежень, а у водах Дніпровського водосховища вміст токсичного іону CO₃²⁻ становить 0,40 мг/екв, тому вони обмежено придатні за небезпекою підлушення та опалення рослин.

Води Білозерського лиману мають мінералізацію 1,86 г/дм³, що на 0,45 г/дм³ більше, ніж у аналогічний період минулого року. Тип води за хімічним складом хлоридно-магнієво-натрієвий. За агрономічними і екологічними критеріями поливні води непридатні за небезпеками опалення рослин та осолонцювання ґрунтів через підвищену кількість натрію та хлору.

В межах Мелітопольського району (Приазовська зрошувальна система) та Якимівського (Приазовська і Каховська зрошувальні системи) в поточному році передбачається поливати 14,8 і 12,6 тис.га, відповідно. Поливні води для зрошення, які надходять з Каховського водосховища, мають мінералізацію 0,21-1,19 г/дм³. По хімічному складу в межах Каховської та Приазовської зрошувальних систем води змінюються з сульфатно-гідрокарбонатного до гідрокарбонатно-сульфатного типу по аніонному складу та з кальцієво-магнієвого до магнієво-кальцієвого типу по катіонному складу. Води в каналах Каховської зрошувальної системи мають таку кількість токсичного іону CO₃²⁻ від 0,2 мг/екв до 0,6 мг/екв, водневий показник рН змінюється в межах 7,20-8,79. Води Каховської та Приазовської зрошувальних систем відносяться до обмежено придатних по небезпекам підлушення ґрунтів та опалення рослин.

На території Вільнянського району, де джерелом зрошення є Дніпровське водосховище, в межах Вільнянської зрошувальної системи планується поливати 1,5 тис.га.

За даними хімічного аналізу проб води, відібраної з вищеназваної системи, мають мінералізацію 0,49 г/дм³. Хімічний склад води в межах Вільнянської зрошувальної системи сульфатно-магнієво-кальцієвий, водневий показник рН 8,77. Іригаційна вода Вільнянської зрошувальної системи обмежено придатна для поливу по небезпекам підлушення і опалення рослин через підвищений вміст іону нормальної соди (CO₃²⁻) та водневий показник.

В межах Запорізької зрошувальної системи водами Каховського водосховища в поточному році передбачається поливати сільськогосподарські угіддя на території 103 га.

Іригаційні води Запорізької зрошувальної системи в районі НС-4 за результатами хімічного аналізу, станом на 10.04.16 мають мінералізацію 0,41 г/дм³, що на 0,01 г/дм³ більше, ніж у відповідний період минулого року. Водневий показник рН становить 8,5, вміст токсичного іону CO₃²⁻ становить 0,2 мг/екв. За хімічним складом води Запорізької зрошувальної системи відносяться до гідрокарбонатно-кальцієво-магнієво-натрієвих. За агрономічними критеріями води вищеназваної зрошувальної системи – обмежено придатні для поливу по небезпекам підлушення ґрунту та

токсичного впливу на рослини через підвищений вміст іону нормальної соди (CO_3^{2-}) та водневий показник.

На території, що обслуговується Придніпровським (Північно-Рогачикська, Першотравнева, Василівська зрошувальні системи), Веселівським (Північно-Рогачикська зрошувальна система) і Кам'янським (Північно-Рогачикська зрошувальна система) міжрайонними управліннями водного господарства планується поливати 16,7 тис. га.

Джерелом зрошення Північно-Рогачикської зрошувальної системи є води Каховського водосховища, які в районі ГНС магістрального каналу станом на 04.05.16 року мають мінералізацію $0,50 \text{ г/дм}^3$, водневий показник $\text{pH} = 7,49$. По хімічному складу вода гідрокарбонатно-сульфатно-кальцієво-магнієва. За критеріями оцінки якості зрошувальних вод поливна вода в районі ГНС придатна для зрошення без обмежень.

На території Василівського району протягом 2016 року заплановано поливати на площі 1329 га в межах Північно-Рогачикської (605 га), Василівської (672 га) та Першотравневої (52 га) зрошувальних систем.

Мінералізація в каналі Р-4 НСП-18А становить $0,36 \text{ г/дм}^3$. Токсичний іон нормальної соди CO_3^{2-} у водах каналів І-ЗК (НСП-2) виявлено в кількості $0,32 \text{ мг/екв}$; водневий показник коливається в межах $7,59-8,7$. За хімічним типом вода переважно гідрокарбонатно-магнієво-кальцієва. В районі Р-4 НСП-18А вода придатна без обмежень, а в І-ЗК НС-2 поливна вода обмежено придатна за небезпекою підлучення та опалення рослин. В каналі ІІ-ЗК (в районі НСП-24) станом на 25.04.16 мінералізація води спостерігалась $0,409 \text{ г/дм}^3$, водневий показник $\text{pH} = 8,28$. Вода за критеріями якості обмежено придатна за небезпекою підлучення та опалення рослин.

В межах Василівської зрошувальної системи за агрономічними критеріями вода в районі ГНС КСП «Заповіт Леніна» та в районі СПК «Лугове» відповідає 2 класу, обмежено придатна по небезпекам підлучення ґрунту і опалення рослин, через присутність іону нормальної соди в кількості $0,2 \text{ мг/екв}$ і підвищений $\text{pH} =$ до $8,46$ та $8,51$.

В районі Першотравневої зрошувальної системи станом на 29.03.16 р. мінералізація води становить $0,989 \text{ г/дм}^3$, pH має значення $8,6$, тип води хлоридно-сульфатно-натрієво-магнієво-кальцієвий. За критеріями якості вода обмежено придатна за небезпеками вторинного засолення ґрунту, підлучення і опалення рослин.

В Токмацькому районі на 2016 рік заплановано поливати 1935 га сільгоспугідь з каналів 3-17 К (НСП-121, 122, 123). За результатами хімічного аналізу від 17.05.15 р. вода у вищеназваних каналах має мінералізацію $0,67-0,75 \text{ г/дм}^3$, водневий показник pH змінюється в межах $6,58-7,14$; по хімічному складу вода належить до гідрокарбонатно-сульфатно-кальцієво-магнієво-натрієвого типу. В районі НСП-122,123 (3-17К) вода за агрономічними критеріями придатна для зрошення без обмежень. Біля НСП-121 (3-17 К) вода обмежено придатна по небезпеці токсичного впливу на рослини.

В Михайлівському районі протягом 2016 року планується поливати 1636 га водою з каналів 3-МК (НСП-77, 105, 106, 107, 108, 110) і МК (НСП-127 і НСП-128). В каналі 3-МК та в МК на території Михайлівського району мінералізація $0,36-0,89 \text{ г/дм}^3$; водневий показник pH змінюється в межах $7,35-8,25$; тип води за формулою Курлова, в основному, гідрокарбонатно-сульфатно-кальцієво-магнієвий. За критеріями якості вода в каналі 3-МК (НСП-77, 104, 105) належить до 1 класу, придатна для зрошення без обмежень, крім води в районі НСП-106,107/108 вода належить до другого класу по небезпеці підлучення та токсичного впливу на рослини, а вода в районі НСП-106 ще за небезпекою осолонцювання. В районі НСП-127/128 (МК) вода обмежено придатна по небезпеці осолонцювання ґрунту.

На території Веселівського району в 2016 році планується поливати 2524 га сільськогосподарських угідь з каналів ІІ-ЗК (НСП- 45/43), Р-3 (НСП-53/54, 96), Р-3-1 (НСП-76), Р-1 (НСП-57/58, 60/61). Мінералізація води в каналах ІІ-ЗК, Р-3, Р-1, Р-3-1

змінюється в межах 0,37-0,86 г/дм³, водневий показник рН 7,65-8,55. Тип води сульфатно-гідрокарбонатно-кальцієво-магнієво-натрієвий.

Вода в районі НСП-96 (Р-3) придатна для зрошення без обмежень. Вода в районі НСП-43/45, 53/54, 57/58, НСП-76 належить до другого класу обмежено придатна для зрошення по небезпекам підлушення ґрунту та токсичного впливу на рослини. Біля НСП-60 (Р-1) вода обмежено придатна по небезпеці осолонцювання ґрунту та токсичного впливу на рослини.

У Великобілозерському районі протягом 2016 року передбачається поливати 5000 га. Станом на 15.05.16 р. мінералізація води в каналах на території району змінюється в межах від 0,32 до 0,36 г/дм³. Водневий показник у вищеназваних каналах коливається в межах 8,49-8,73, вміст іону нормальної соди становить 0,4 мг/екв. За хімічним типом вода, в основному, гідрокарбонатно-сульфатна по аніонному складу і магнієво-кальцієва по катіонному. На початку поливного сезону вода на території Великобілозерського району в каналах І-ЗК, Х-4 вода обмежено придатна по небезпекам підлушення і токсичного впливу на рослини. В каналі Х-4 НС-46, 65 вода належить до обмежено придатної по небезпекам осолонцювання, підлушення ґрунту і опалення рослин.

В К-Дніпровському районі в 2016 році планується поливати 4307 га сільськогосподарських угідь водами Каховського водосховища (Північно-Рогачикська (3175 га), Іванівська (1132 га) зрошувальні системи).

Мінералізація води в районі НСП-5, 7а, 9,10 (І-ЗК) становить 0,30-0,39 г/дм³, рН 8,10-8,22, вмісту токсичного іону станом на 15.05.16 р. спостерігається в кількості від 0,08 до 0,2 мг/екв, тип води сульфатно-гідрокарбонатно-магнієво-кальцієвий. Вода в районі НС-9,10 обмежено придатна за небезпеками підлушення і опалення рослин. Вода в районі НСП-5а, 7 обмежено придатна по небезпеці підлушення ґрунту.

Іригаційні води Іванівської зрошувальної системи, за критеріями оцінки якості станом на 04.05.16 р. мають мінералізацію води – 0,46 г/дм³; рН – 7,11, тип води – гідрокарбонатно-магнієво-кальцієвий. Поливна вода – обмежено придатна для зрошення за небезпекою підлушення ґрунту та опалення рослин.